

PELĪŠU POLKA

Deja 8 pāriem

Jāņa Purviņa horeogrāfija un apraksts
Raimonda Paula mūzika,
Jāņa Petera vārdi

„Pelīšu polka” ir dzīvespriecīga, lustīga un pat nebēdnīga dejas jauniešu deju kolektīviem. Atbilstoši mūzikas materiālam, veidota dejas horeogrāfiskā leksika, balstoties latviešu dejas pamatelementos – dažādu veidu solis ar palēcienu, gājiena soļi augstu ceļot ceļus, skrējiena solis, parastā polka, plaša skrējiena polka, dažādi pārlēcieni.

Deja sacerēta Rīgā 2007.gada augustā un pirmo reizi iestudēta Rīgas Kultūras un tautas mākslas centra „Mazā Ģilde” Tautas deju ansamblī „Līgo”. Deja veidota XXIV Vispārējo latviešu Dziesmu un XIV Deju svētku koncertuzveduma “No sirsniņas sirsniņai” III daļai – “Tikai mīlestībā laime”. 2010.gada janvārī „Pelīšu polka” Jaunrades deju konkursā Valmierā iegūst III vietu, savukārt 2021.gadā tā tika izdejota XII Latvijas skolu jaunatnes Dziesmu un Deju svētku latviešu skatuviskā tautas dejas kolektīvu koncertā “Tā tik ir vasara!”

Dejai ir 5 gājieni, mūzikai III daļas un starpspēle, muzikālais taktsmērs 4/4.

Dejas sākumā dejotāji brīvi iznāk uz skatuves - meitas tērējot, puīši, nemanot meitām, seko tām.

Ievads

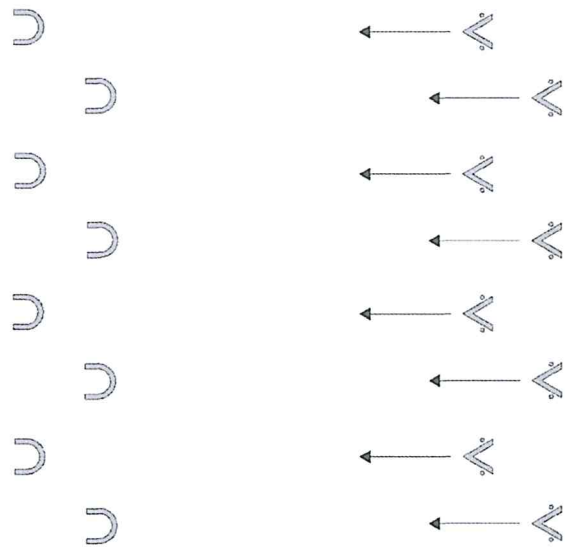
(8 t.)

1. - 8.t. Izpildot skrējiena soļus, puīši ķer meitas.
8.t. beigās dejotāji izveido - 2 meitu līnijas pie kreisās puses kulisēm un 2 puīšu līnijas pie labās puses kulisēm (1.zīm.).

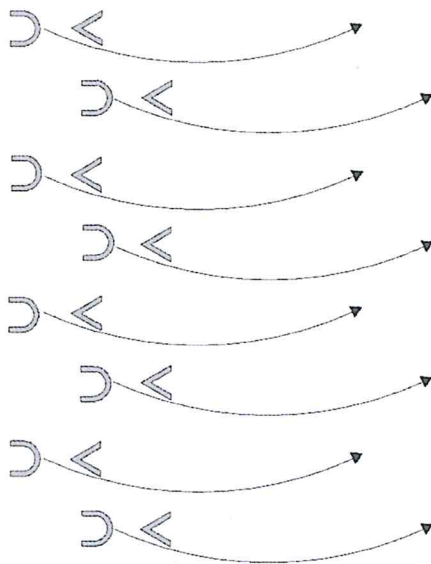
Pirmais gājiens

(I, starpspēle / 12 t.)

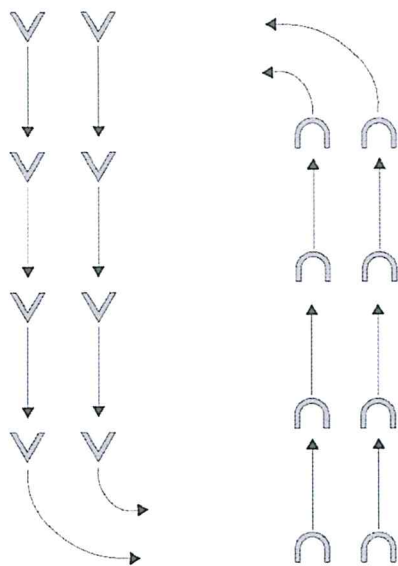
1. – 4. t. Puīši, izpildot 1.kustību virzās pie meitām (1.zīm.bultas). Meitas stāv.
5. – 7.t. Puīši izpilda 2.kustības 1. – 3.t.darbību ar skatu pret savām meitām. Meitas stāv.
8.t. Izpildot 2.kustības 4.t. darbības (4 skrējiena soļi), puīši ķer meitas. Meitas mūkot nonāk 2 līnijās pie skatuves labās puses kulisēm, puīši – pie kreisās puses kulisēm (2.zīm.).
9. – 12.t. Izpildot 3.kustību 2 reizes un saglabājot 2 puīšu un meitu līnijas, dejotāji virzās puspali DCV (3.zīm.). Puīši pēc pārlēciena nākamās mūzikas frāzes “1” laikā piesit labo kāju.

1.zīm.

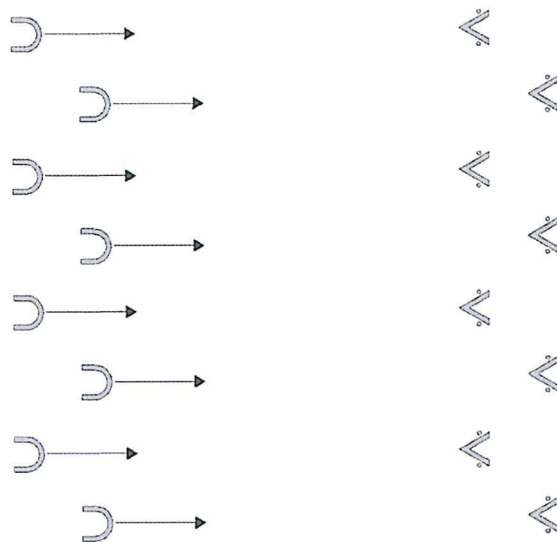
2.zīm.

3.zīm.

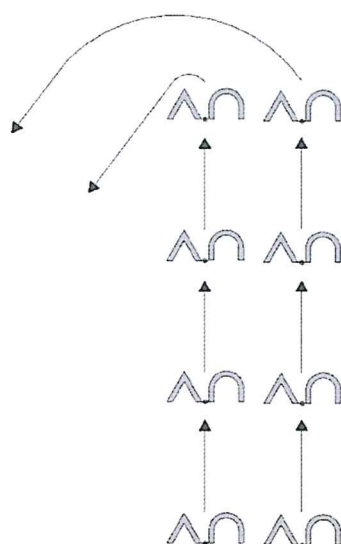
Otrais gājiens
(I, starpspēle / 12 t.)

1.- 4.t. Meitas, izpildot 4.kustību, virzās pie pušiem. Puši stāv (4.zīm.)

4.zīm.

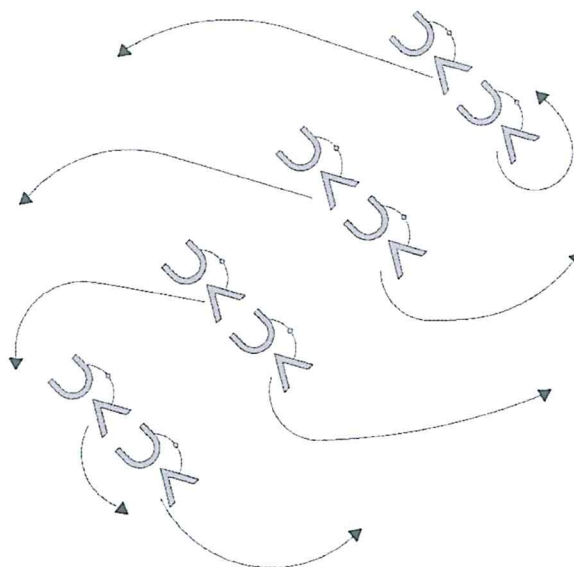
5. – 7.t. Meitas izpilda 5.kustības 1. – 3.t.darbību ar skatu pret puīšiem, puīši 2.kustības 1. – 3.t.darbību.
- 8.t. Izpildot 4 skrējiena soļus, pārenieki samainās vietām gar kreisajiem pleciem.
- 9 – 12.t. Pārenieki nostājas vienkāršajā satvērienā, nesadotās rokas brīvi gar sāniem un izveido 2 pāru kolonas ar skatu DCV.
Izpildot 3.kustību 2 reizes, pārenieki veido dubultdiagonāli no labās puses 3.kulises un kreisās puses 1.kulisi (5.zīm.).
10.t.laikā puisis pārved meitu pie kreisās rokas, meita vienlaicīgi griežas pa kreisi, 12.t.laikā – pie labās rokas un meita griežas pa labi.

5.zīm.

Trešais gājiens (II, starpspēle / 12 t.)

1. – 8.t. Pārenieki dubultdiagonālē izpilda 6.kustību.
9. – 12.t. Pārenieki nostājas vienkāršajā satvērienā, meita puisim pie labās rokas, nesadotās rokas brīvi gar sāniem.
Izpildot 3.kustību 2 reizes, pārenieki virzās pusapli DCV (6.zīm.), 1.reizē puisis ved meitu un 10.t.laikā pārved meitu pie kreisās rokas, meita vienlaicīgi griežas pa kreisi un nonāk puisim priekšā. Atkārtotot kustību – meita ved puisi un 12.t.laikā pārved puisi pie otras rokas, puisis vienlaicīgi griežas pa kreisi un nonāk meitai priekšā.

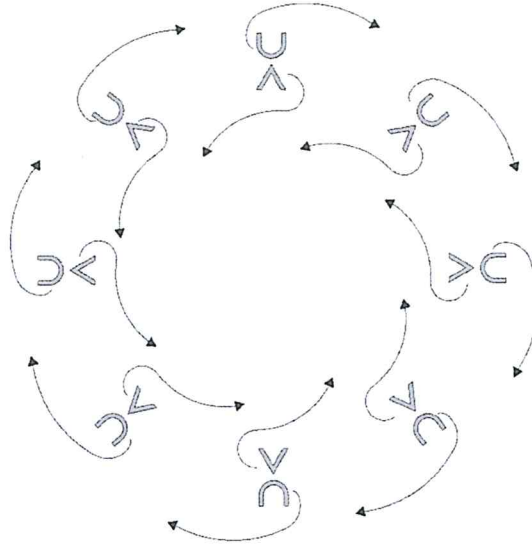
6.zīm.

Ceturtais gājieni

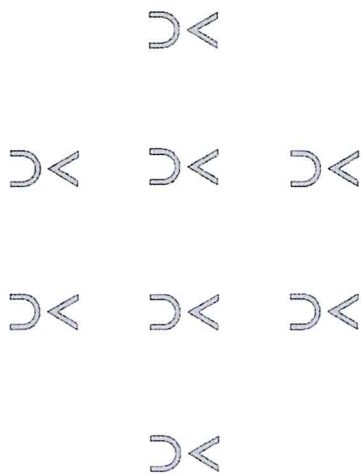
(I, starpspēle / 12 t.)

1. – 8.t. Pārenieki nostājas aplī – puīši ar skatu pret DC, meitas ar skatu pret savu pārenieku.
Izpilda 7.kustību, 5. – 7.t.laikā pārenieki atrodas ar muguru pret centru.
9. – 12.t. Izpilda 3.kustību 4 reizes (7.zīm.)- puīši virzās iekšējā aplī DCV, savukārt, meitas ārējā aplī pret DC. Kustības 1.t.laikā griežas pa labi, 2.t.laikā negriežas. Atkārtojot kustību griežas pa kreisi.
13. – 14. Izpildot 8 gājiena soļus augsti ceļot ceļus, pārenieki griežas aplī uz vietas *Vilciņa aptvērienā (meita noliekusies)* pret DC.
Vilciņa aptvēriens (meita noliekusies) – pārenieku kreisie sāni satuvināti, puīša labā un meitas kreisā roka sadota. Puisis ar kreiso roku aptver meitu aiz muguras, uzliekot to uz meitas labā sāna, meitas labā roka brīva gar sāniem. Meita noliekusies 90° leņķī uz priekšu, mugura taisna.
15. – 16.t. Izpildot 8 gājiena soļus augsti ceļot ceļus, pārenieki griežas aplī uz vietas *Vilciņa aptvērienā (puisis noliecas)* tajā pašā virzienā – satvēriens netiek mainīts, meita iztaisno augumu un puisis noliecas.
17. – 18.t. Pārenieki atlaiž sadotās rokas, pagriežas ar skatu pretējā virzienā un sadod rokas *Vilciņa aptvērienā*, lai grieztos uz otru pusi.
Izpildot 8 gājiena soļus augsti ceļot ceļus, pārenieki griežas aplī uz vietas *Vilciņa aptvērienā (meita noliekusies)* DCV.

19. – 20.t. Izpildot 8 gājiena soļus augsti ceļot ceļus, pāŗeniski grieŗas *Vilciŗa aptvŗrienā (puisis noliecies)* tajā pašā virzienā un vienlaicīgi veido 4 līnijas: 1.līnijā - 1 pāŗis, 2.līnijā – 3 pāŗi, 3.līnijā – 3 pāŗi, 4.līnijā - 1 pāŗis (8.zīm.).

7.zīm.

8.zīm.

Piektais gājiens

(III / 16 t.)

1. – 16.t. Pārenieki 4 līnijās izpilda 7.kustību 2 reizes (8.zīm.).
16.t laikā dejotāji brīvi noskrien no skatuves.

Kustību apraksts

1.kustība

Kustību izpilda tikai puisi

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 4 taktīs

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas sānos. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. „1; 2” Izpilda soli ar palēcienu.
„3; 4” Izpilda polka soli, to iesākot ar palēcienu.
- 2.t. „1; 2” Izpilda 2 skrējiena soļus, augsti ceļot ceļus.
“3; 4” Izpilda pārlēcienu (no kreisā s uz labo kāju) un piesit kreiso kājo IV pozīcijā priekšā. Vienlaicīgi labā kājā izpilda nelielu iesēdienu (*demi plie*), kreisās kājas celis taisns.
- 3.t. „1; 2” Izpilda soli ar palēcienu, vienlaicīgu pagriežoties $\frac{1}{4}$ pa kreisi.
“3; 4” Izpilda 2 skrējiena soļus, augstu ceļot ceļus un katrā solī liecoties sānis.
- 4.t. „1; 2” Izpilda soli ar palēcienu, vienlaicīgi pagriežoties $\frac{1}{4}$ pa labi.
“3” Izpilda ielēcienu II dabiski izvērstā kāju pozīcijā.
“4” Izpilda ielēcienu VI kāju pozīcijā.

2.kustība

Kustību izpilda tikai puisi

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 4 taktīs

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas sānos. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. „1; 2” Izpilda soli ar palēcienu gandrīz uz vietas nedaudz iesānis un līdzī šūpo augumu – soļa laikā liecas pa labi, palēciena laikā – iztaisnojas. Rokas brīvi vērē līdzī kustībai.
„3; 4” Atkārto “1; 2” darbību ar kreiso kāju.
- 2.t. “1” Izpilda soli ar labo kāju sānis pa labi, kreisa kāja celī saliekta un pēda atlocīta, pacelta ar ceļgalu uz leju. Rokas brīvi vērē līdzī, augums noliekts pa labi.
„2” iztaisnojot augumu un nedaudz palecoties uz labās kājas, kreisās kājas ceļgalu izvērstu paceļ uz augšu.
“3; 4” Atkārto 2.t. “1; 2” darbību sākot ar kreiso kāju.
- 3.t. Atkārto 1.t.darbību.
- 4.t. Izpilda 4 skrējiena soļus, ar rokām imitējot “meitu ķeršanu”.

3.kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 2 taktīs

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. Izpilda 4 plašus skrējiena soļus. Rokas brīvi vēzē līdzī kustībai.
- 2.t. “1; 2” Izpilda soli ar palēcienu, griežoties $\frac{1}{2}$ pa labi.
- “3; 4” Izpilda soli ar pārlēcienu, turpinot griezienu $\frac{1}{2}$ pa labi.

Atkārtojot kustību, sāk ar kreiso kāju un griežas pa kreisi.

4.kustība

Kustību izpilda tikai meitas

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 4 taktīs

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. 2 reizes izpilda soli ar palēcienu. Rokas nedaudz piepaceltas sānis un ieliektas elkoņos.
- 2.t. Izpilda 2 skrējiena soļus uz soli ar palēcienu, vienlaicīgi pagriežoties $\frac{1}{4}$ pa labi un katrā solī šūpojot augumu līdzī kustībai.
- 3.t. Atkārti 1.t.darbību, sākot ar kreiso kāju un griežoties $1 \frac{1}{4}$ pa kreisi.
- 4.t. Izpilda 2 skrējiena soļus un soli ar palēcienu.

5.kustība

Kustību izpilda tikai meitas

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 4 taktīs

Sākuma stāvoklis – VI kāju pozīcija, rokas gar sāniem. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. „1; 2” Izpilda solis sānis pa labi un ielēcienu VI kāju pozīcijā.
- “3; 4” Atkārti “1; 2” darbību, sākot ar kreiso kāju.
- 2.t. Izpildot 4 skrējiena soļus griežas vienu reizi pa labi.
- 3.t. Atkārti 1.t.darbību.
- 4.t. Izpilda 4 skrējiena soļus, it kā mūkot vai izvairoties no “puišu ķeršanas” (tvēriena).

6.kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 8 taktīs

Sākuma stāvoklis – Pārenieki nostājušies slēgtajā satvērienā, VI kāju pozīcija. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. „1; 2” Izpildot soli ar palēcienu, pārenieki virzās viens pret otru, tuvinot labos plecus un sadotās rokas ceļ plecu augstumā.
- „3; 4” Izpildot soli ar palēcienu, pārenieki atkāpjas viens no otra un nonāk kustības sākuma stāvoklī.

- 2.t. Izpildot 2 galopa soļus un soli ar ielēcieni, pārenieki griežas uz vietas $\frac{1}{2}$ DCV (pa labi).
- 3.t. Atkārto 1.t.darbību.
- 4.t. Izpildot 4 gājiena soļus augsti ceļot ceļus, pārenieki griežas uz vietas *Vilciņa aptvērienā* $\frac{1}{2}$ reizi pret DC.
Vilciņa aptvēriens – pārenieku kreisie sāni satuvināti, puīša labā un meitas kreisā roka sadota. Pūsis ar kreiso roku aptver meitu aiz muguras, uzliekot to uz meitas labā sāna, meitas labā roka brīva gar sāniem. Meita noliekusies 90° leņķī uz priekšu, mugura taisna.
- 5.t. Pārenieki atlaiž sadotās rokas un tur tās brīvi gar sāniem.
2 reizes izpildot soli ar palēcieni, pārenieki griežas puspagriezieni pa labi un nonāk ar skatu viens pret otru.
- 6.t. “1” Izpilda pieliciena soli pa labi.
“2” Izpilda soli pa labi nelielā iesēdienā, kreiso kāju fiksē pie labās kājas pusikra.
“3; 4” Atkārto 6.t. “1; 2” darbības, sākot ar kreiso kāju un virzoties sānis pa kreisi.
7. – 8.t. Atkārto 3. – 4.t.darbību.

7.kustība

Mūzikas taktsmērs 4/4

Kustību izpilda 8 taktīs

Sākuma stāvoklis – Pārenieki nostājušies ar skatu viens pret otri, rokas gar sāniem, VI kāju pozīcija. Kustību sāk ar labo kāju.

- 1.t. „1” Izpilda grīdā akcentētu soli viens pret otru
“2” Izpilda soli atpakaļ.
“3” Izpilda pieliciena soli pa labi.
„4” Izpilda soli pa labi nelielā iesēdienā, kreiso kāju fiksē pie labās kājas pusikra.
- 2.t. “1; 2” Atkārto 1.t. “3; 4” darbību pa kreisi.
“3” Izpilda pārlēcieni no kreisās uz labo kāju.
“4” Izpilda piesitienu ar kreiso kāju nedaudz sev priekšā.
- 3.t. Atkārto 1.t.darbību.
- 4.t. Izpilda soli ar palēcieni un 2 skrējiena soļus:
- pūsis pagriežas $\frac{1}{4}$ pa kreisi;
- meita virzās garām pūsim un griežas $\frac{1}{4}$ pa labi (it kā mūkot no puīša).
4.t.beigās pūsis ar kreiso roku saķer meitu aiz labās rokas.
- 5.t. Divas reizes izpilda soli ar palēcieni:
- meita griežas vienu reizi pa labi un nonāk priekšā savam pūsim (iegriezoties sadotajās rokās);
- pūsis dejo uz vietas.
- 6.t. Pārenieki sadod otras rokas, satverot tās virs jau iepriekš sadotajām rokām (virs puīša kreisās un meitas labās rokas).

Divas reizes izpilda soli ar palēcienu, paceltās kājas celi ikreiz ceļot diagonālē nedaudz sānis, pēda atlocīta. Augumu šūpo līdzī kustībai pamatkājas virzienā.

7.t.

Divas reizes izpilda soli ar palēcienu:

- meita griežas $\frac{1}{2}$ pa labi un paliek ar skatu pret puisī;
- puisis uz vietas, paceltās kājas celi ikreiz ceļot diagonālē nedaudz sānis, pēda atlocīta. Augumu šūpo līdzī kustībai pamatkājas virzienā.

8.t.

Tiklīdz meita ir pagriezusies, pārenieki sadodas slēgtajā aptvērienā. Izpildot 4 plašus skrējiena soļus, pārenieki atlaiž aptvērienu un griežas katrs ap sevi nelielā aplī DCV.

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats (Bb, Eb). The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there are handwritten notes: "Eb Eb Eb" and "Eb Eb Eb".

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there are handwritten notes: "Eb Eb Eb Eb Eb Eb Eb Eb".

Stampspele

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there is a handwritten note: "Eb".

I

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there are handwritten notes: "Eb Eb Eb Eb".

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there are handwritten notes: "Eb Eb Eb Eb Eb Eb Eb Eb".

Stampspele

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there is a handwritten note: "Eb".

II

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there is a handwritten note: "Bb".

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there is a handwritten note: "Eb".

Stampspele

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there is a handwritten note: "Eb".

I

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there are handwritten notes: "Eb Eb Eb Eb".

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there are handwritten notes: "Eb Eb Eb Eb Eb Eb Eb Eb".

Stampspele

Handwritten musical notation on a single staff. The key signature has two flats. The melody consists of eighth and quarter notes. Above the staff, there is a handwritten note: "Eb".

III - 3/4 time

I Paisi me naitam	II dionales	III Amifas
St. Sraia	St. Sraia opt	
I kaitas pe naitam	I Aplo	
St. Sraia	St. Paisi vidu	
	St. Paisi guiazas	